

prof. dr hab. Henryk Noga
Katedra Dydaktyki Przedmiotów Technicznych i Informatycznych
Instytut Nauk Technicznych
Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie
ul. Podchorążych 2
30-084 Kraków

O p o n e n t s k ý p o s u d o k
k wymenovacímu konaniu doc. Ing. Ivany Turekovej, PhD.
za profesora v odbore 1.1.10 Odborová didaktika

Na základe menovacieho dekrétu zo dňa 1.04.2021 som dekanom PF UKF v Nitre doc. PaedDr. Gáborom Pintesom, PhD. menovaný za oponenta vymenúvacieho konania doc. Ing. Ivany Turekovej, PhD. za profesora v odbore 1.1.10 Odborová didaktika.

Pri posudzovaní a zhodnotení pedagogickej, publikačnej, vedecko-výskumnej a inej odbornej činnosti doc. Ing. Ivany Turekovej, PhD. som vychádzal z kritérií pre habilitačné a vymenúvacie konanie za profesora, schválených Vedeckou radou Pedagogickej fakulty UKF v Nitre a Vedeckou radou UKF v Nitre, ako aj z predložených materiálov inauguranta, ktoré boli súčasťou menovacieho dekrétu.

V mojom posudku by som sa chcel vyjadriť k viacerým kľúčovým oblastiam tvorivej práce inaugurantky doc. Ing. Ivany Turekovej, PhD. zvlášť na určujúce oblasti jeho vedeckopedagogickej činnosti ako sú to jeho vedecko-pedagogické aktivity v nasledovných oblastiach: účasť a vedenie výskumných úloh, pedagogické aktivity, vedecká škola, publikačné výstupy, prednášková činnosť, garantovanie študijných programov a členstvá v domácich a zahraničných komisiách.

I. Pedagogická činnosť

Inauguranta doc. Ing. Ivana Tureková, PhD. pôsobila, ako uvádza v prehľade pedagogickej činnosti, na Materiálovotechnologickej fakulte od roku 1997 a od roku 2012 na Pedagogickej fakulte UKF v Nitre. Za obdobie takmer 24 rokov sa vo svojej pedagogickej činnosti venovala širším problémom zameraným na technické vedné disciplíny, ktoré profilovali aj jej vedecký vývoj, odrážajúci sa aj na publikačných výstupoch. Obdobie pôsobenia na MTF STU, kde habilitovala v roku 2005 v odbore Zabezpečovacia technika, bolo predovšetkým smerované do oblasti bezpečných vlastností materiálov a pracovného prostredia, spojených témou bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci. Bola garantkou a spolugarantkou študijného programu Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci.

Nástupom na nové pracovisko PF UKF v Nitre na Katedru technicky a informačných technológií (01.10.2013) ako interný zamestnanec v rámci novej akreditácie pripravila do akreditácie inovovaný študijný program BOZP tak, aby bola širšia uplatniteľnosť absolventov v technickej praxi. Súčasťou bola aj príprava nových predmetov zaradených do ďalších študijných programov na PF UKF a kompatibilných s akreditovanými študijnými programami Učiteľstvo praktickej prípravy a Učiteľstvo techniky (napríklad Bezpečnosť a hygiena práce, Základy manažérstva a pod.).

V súčasnosti v rámci pedagogickej činnosti doc. Ing. Ivana Tureková, PhD. garantuje a podieľa sa na príprave študentov neučiteľského odboru bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci,

zaradený medzi profesijne orientované programy. Súčasne participuje aj na výučbe spoločných predmetov, zaradených v učiteľskom programe Učiteľstvo praktickej prípravy, vrátane vedenia bakalárskych, magisterských a doktorandských prác.

Spoločné prierezové témy didaktiky techniky a bezpečnej práce ako sú faktory pracovného prostredia a ich vplyv na kvalitu vzdelávania, zvyšovanie technických zručností a rozvoj kompetencií pri objektivizácii parametrov kvality prostredia počas vyučovania, duálne vzdelávanie z pohľadu manažérstva rizika je predmetom nielen jej pedagogickej činnosti, ale v ostatných rokoch pôsobenia na PF UKF v Nitre aj základným smerovaním výskumnej činnosti, dokladovanej vyriešenými alebo riešenými projektami.

Počas viacročnej pedagogickej činnosti bola vedúcou veľkého počtu diplomových prác a bakalárskych prác, preto konštatujem, že *kritéria pre inauguračné konanie v časti I. Pedagogická činnosť, čo sa týka počtu, sú vo všetkých položkách splnené.*

II. Vedecká škola

Príchodom na pracovisko PF UKF doc. Ing. Ivana Tureková, PhD. kontinuálne budovala systém výchovy a vzdelávania BOZP na Pedagogickej fakulte UKF v Nitre. S novou filozofiou zmenila akreditačný spis a zaviedla nové predmety resp. zmenila ich nosnú náplň tak, aby študenti sa stali uplatniteľnými a žiadanými na trhu práce. Opätovne sa stala členkou Rady pre vzdelávanie SR v BOZP, ako garant pripravila podklady a získala oprávnenie na výchovu a vzdelávanie bezpečnostných technikov na UKF v Nitre. Z KEGA projektu začala budovať prístrojovú základňu pre nové laboratórium vnútorného prostredia. Jej iniciatíva nezostala bez povšimnutia. Prístrojové vybavenie sa dopĺňa vďaka novým projektom, na ktoré nadviazali aj pedagógovia z pracoviska KTIT a tvorí jeho výskumný potenciál.

Vo vedeckej škole v odbore 1.1.10 Odborová didaktika má inaugurančka ukončenú jednu doktorandku v roku 2016, v januári 2021 ďalšia doktorandka bola úspešná na dizertačnej skúške. Z prostredia mimo odborovú didaktiku má ukončených 6 doktorandov.

Pri uvádzaní nových poznatkov vo vzdelávaní alebo vo vede, ktoré významne ovplyvnili rozvoj odboru 1.1.10 Odborová didaktika a sú hodnotené odbornou komunitou, inaugurančka vo svojich materiáloch v širšom rozsahu uvádza niekoľko zameraní v rôznych oblastiach, vrátane oblasti v odbore Odborová didaktika (didaktika technických predmetov). K tým patria:

- Monitorovanie vnútorného prostredia v školách a využitie výsledkov v oblasti technického vzdelávania.
- Kultúra bezpečnosti v školskom prostredí a manažérstvo rizika v školách.
- Model technického vzdelávania v bezpečnosti práci pri príprave žiakov praktickej prípravy.

Uvedené oblasti možno považovať za prínos k rozvoju odborovej didaktiky v technike, pretože reflektujú na nové a neriešené problémy v základnom a strednom školstve, prinášajú originálne návrhy riešení, ukazujú ďalšiu orientáciu nielen v oblasti výskumu, ale aj spôsoby implementácie výsledkov do vzdelávania s cieľom neustáleho zlepšovania kvality prostredia, vedomostí z rizikológie práce, a teda aj vzdelávania s dôrazom na získanie technických zručností a lepšiu uplatniteľnosť študentov. Vychádzajúc z analýz reálnej školskej praxe neopomínajúc ani prispôsobovanie sa požiadavkám technickému pokroku v kontexte nových zmien je táto oblasť z hľadiska celospoločenského dôležitá, ale stále málo uplatňovaná.

Kritéria pre inauguračné konanie v časti II. Vedecká škola, čo sa týka počtu, sú vo všetkých položkách splnené.

III. Publikačná činnosť

V oblasti publikačnej činnosti, ako uvádza v sjom portfóliu, inaugurantka odčlenila publikácie, ktoré sú akýmsi medzníkom medzi predchádzajúcou a súčasnou profiláciou jej publikačného smerovania. Z celkového počtu publikovaných prác z výpisu z KISu (viac ak 420 publikácií) bolo 160 publikácií, hlavne z pôsobenia na PF UKF smerované resp. viažuce sa k rozvoju didaktiky techniky.

Publikačná činnosť, ako uvádza inaugurantka, zasahuje do štyroch výskumných oblastí:

- technická bezpečnosť (zameraná na experimentálne skúmanie požiarno-technických vlastností látok, priemyselné havárie a toxikológiu);
- celoživotné vzdelávanie v bezpečnosti práce (vzdelávanie k bezpečnosti na základných školách, stredných školách, v príprave na učiteľské povolanie a odborníkov v oblasti BOZP),
- skúmanie a objektivizácia faktorov vnútorného prostredia v školách v odborovej didaktike a v príprave na povolanie (experimentálne merania indoor kvality v školskom prostredí);
- technické vzdelávanie s akcentom na manažérstvo bezpečnosti (duálne a praktické vzdelávanie v spojitosti s rizikológiou práce).

Konštatujem, že inaugurantka v danej položke spĺňa kritéria schválené PF UKF v Nitre v odbore 1.1.10 Odborová didaktika so zameraním na didaktiku technických predmetov.

V položke Minimálne požiadavky na počty publikovaných vedeckých prác alebo výstupy kategórie A na získanie titulu profesor (podľa kritérií Akreditačnej komisie), inaugurant uviedol:

- 124 vedeckých prác z toho 11 výstupov kategórie A,

Konštatujem, že inaugurantka v danej položke spĺňa kritéria schválené PF UKF v Nitre v odbore 1.1.10 Odborová didaktika.

IV. Ohlasy na publikačnú činnosť

Na základe dokladovaných výstupov konštatujem, že inaugurantka počtom ohlasov v databázach ISI WOK a Scopus 49 (a 59 ohlasov mimo odbor) v danej položke spĺňa kritéria schválené PF UKF v Nitre.

V. Koordinácia, resp. riešenie výskumných a vzdelávacích projektov

Keďže účasť a vedenie výskumných úloh považujem za kľúčovú oblasť profilu vysokoškolského profesora musím konštatovať, že 19 projektov a dva zahraničné, na ktorých inaugurantka participovala, je dostatočným predpokladom na to, aby mohla prispieť k rozvoju študijného odboru Odborová didaktika. Z uvedeného počtu boli 6 na pozícii zodpovedného riešiteľa v grantových schémach VEGA, KEGA, z toho aj v jednom zahraničnom projekte. Zo všetkých predložených projektov 8 bolo realizovaných alebo sa realizujú na PF UKF.

Z pohľadu posudzovania týchto aktivít na účely vymenúvacieho konania je ale dôležitejšie ich zameranie. Väčšina z nich rieši problematiku, ktorá je hlavnou témou inaugurantky a tou je v zjednodušenom vyjadrení vnútorné prostredie v školách, jeho objektivizácia a pretavenie výsledkov do vyučovacieho procesu technicky zameraných predmetov. Je zrejmé, že práve tieto výstupy jej umožnili získané poznatky uplatniť v jej pedagogickej činnosti, pri riešení záverečných prác, pri vedení doktorandov a tiež v rámci publikačnej činnosti. Uvedená oblasť

korešponduje so stále naliehavejšou požiadavkou posudzovať odborovú didaktiku holisticky, z pohľadu viacerých vedných disciplín a to vo vzájomných súvislostiach.

Na základe dokladovaných výstupov konštatujem, že inaugurantka v danej položke spĺňa kritéria schválené PF UKF v Nitre.

VI. Ďalšie kritéria

V položke *VI. Ďalšie kritéria* inaugurantka uviedla oblasti v ktorých sa aktívne angažovala, jedná sa o nasledovné oblasti:

- expertízna a posudzovateľská činnosť monografií, rigorózných, dizertačných, habilitačných prác a iných vedeckých/odborných prác,
- redakčné a zostavovateľské práce, editorstvo vedeckých/odborných publikácií,
- členstvo vo vedeckých výboroch konferencií,
- členstvo v domácich a zahraničných redakčných radách vedeckých alebo odborných publikácií, časopisov,
- členstvo v komisiách pre obhajoby dizertačných prác, resp. v habilitačných komisiách.

Do ďalšej vedeckej, odbornej a inej činnosti, ako súčasť daného kritéria možno zaradiť účasť inaugurantky na piatich zahraničných stážach:

- Ústav technických a počítačových vied, Strojnícka fakulta, Oddelenie environmentálneho inžinierstva práce 2013, Institute of Technical and Computer Science, Faculty of Mechanical Engineering, Division of Environmental Engineering of Work, Prof. Z. Szafrana 4 st., 65-516 Zielona Góra – Pl: od 24.03.2013 – 30.03.2013
- Univerzita v Rzeszówe, Matematicko-prírodovedecká fakulta, Technologický inštitút, 2014.
- Pedagogická univerzita V Krakove, Technologický inštitút, 2016.
- Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra technické a informační výchovy, 2018.
- Georgian Technical University, Tbilisi, 2019.

Na základe dokladovaných výstupov konštatujem, že inaugurantka v danej položke spĺňa kritéria schválené PF UKF v Nitre v odbore 1.1.10 Odborová didaktika.

Záver

Na základe podrobného preskúmania predložených dokumentov so zameraním na pedagogickú, publikačnú, vedecko-výskumnú a inú odbornú činnosť konštatujem, že doc. Ing. Ivana Tureková, PhD. sa venuje vo svojej publikačnej a výskumnej činnosti širokému spektru problémov so zameraním na výchovu a vzdelávanie v oblasti technickej bezpečnosti. Nakoľko habilitovala v odbore Zabezpečovacia technika, kvalitné výstupy z predchádzajúceho obdobia má zamerané na túto oblasť, ale odborná erudovanosť a orientácia v daných oblastiach mu umožňuje prienik aj do oblasti technického vzdelávania.

Inaugurantka, ako aj jej publikačný a vedecký vývoj v poslednom období pôsobenia na PF UKF v Nitra naznačujú, upiera svoje zameranie na riešenie aktuálnych problémov práve v oblasti technického vzdelávania prostredníctvom vybraných prienikových tém do oblasti duálneho

vzdelávania, rizikológie v školskom prostredí a vnútornom prostredí. Tým deklaruje významný záujem aj o riešenie problémov v technickom vzdelávaní z didaktického aspektu na Slovensku.

OTÁZKY DO DISKUSIE

Uveďte ktoré výsledky z Vašich vedecko-výskumných prác si zasluhujú pozornosť a kam sa bude uberať Vaša vedecká škola?

Na základe uvedených skutočností, v súlade s vyhláškou MŠVVaŠ SR č. 246/2019 Z. z., vyslovujem kladné stanovisko k pokračovaniu inauguračného konania a odporúčam, aby doc. Ing. Ivana Tureková, PhD. bola vymenovaná za profesora v odbore habilitačného konania a inauguračného konania „1.1.10 Odborová didaktika“

Kraków, 17.05.2021r.